

יישום חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 במשרד להגנת הסביבה

דוח הממונה לשנת 2008

דבר סמנכ"ל בכיר לאכיפה

אני מתכבד להציג את דו"ח חוק חופש המידע לשנת 2008.

יישום חוק חופש המידע על ידי המשרד להגנת הסביבה, הוא ביטוי נוסף למדיניות המשרד, הרואה במידע סביבתי אמצעי חשוב בשיתוף ושילוב הציבור בעשייה למען איכות הסביבה בישראל וקידום המודעות הסביבתית.

בשנת 2008 התקבלו במשרד להגנת הסביבה 121 בקשות על פי חוק חופש המידע (גידול של כ-10% לעומת השנה שעברה).

הבקשות טופלו וחלקן נענו ללא תשלום אגרה וללא הפעלת מנגנון החוק, וזאת בשל זמינות המידע.

בשנה זו טיפלנו בבקשות למידע שהתקבלו מאזרחים שהתאגדו במקום מגוריהם, ופנו לקבל מידע בנושאים סביבתיים הקרובים לביתם ומטרידים אותם.

אנו עושים כל מאמץ למסור מידע, בכפוף להוראות החוק, ומקווים כי המידע שנמסר מסייע בידי הציבור לקחת חלק בעשייה הסביבתית ובשיפור איכות החיים.

אני תקווה כי פרסומו העתידי של המידע במסגרת יישום תקנות חופש המידע (העמדת מידע על איכות הסביבה לעיון הציבור), התשס"ט-2009, יגביר את מעורבותו של הציבור ואת נכונותו לפעול למען הסביבה של כולנו.

פירוט על פעילות המשרד בתחומים השונים, ניתן למצוא באתר האינטרנט:
www.sviva.gov.il

בברכה,

יצחק בן דוד
סמנכ"ל בכיר לאכיפה

מבנה המשרד להגנת הסביבה ותחומי אחריות

לפי סעיף 33 לחוק יסוד הממשלה ובהמשך להחלטת הממשלה מיום 25 בדצמבר 1988, סמכויות המשרד להגנת הסביבה יכללו:

- שמירת משאבי טבע, מניעת זיהומם של משאבי טבע;
 - מניעת מפגעים ומטרדים סביבתיים לרבות מניעת זיהום אוויר, מים ונחלים, מניעת זיהום הים והחופים, מניעת מפגעי רעש;
 - טיפול בפסולת ובשמירת הניקיון;
 - תכנון סביבתי, לרבות הפעלתה של מערכת תסקירי השפעה על הסביבה;
 - הפעלת היחידות הסביבתיות ברשויות המקומיות;
 - פיקוח על מתקני הטיפול בביוב;
 - פעולות הנוגעות לבריאות הסביבה, ובכללן מניעת מפגעים והסרתם, טיפול בחומרים מסוכנים, פסולת רעילה, פסולת מוצקה, קרינה (למעט פיקוח על מכשירי רנטגן רפואיים ומכשירי קרינה רפואיים), רישוי עסקים (למעט עסקים טעוני רישוי בתחומי הרפואה, הרוקחות, המזון, הקוסמטיקה, ועסקים הנוגעים לבריאות הציבור, המפורטים בהסכם בין שרי הבריאות והגנת הסביבה), הדברת מזיקים, לרבות פיקוח על מדבירים ועל רישוים, פיקוח על ריסוסים מהאוויר, פיקוח על מחסני רעלים ומניעת הפגיעה בבעלי חיים;
 - קידום המודעות לנושאי איכות הסביבה.
- יש להדגיש כי פעילות המשרד להגנת הסביבה בנושאים אלו אינה באה במקום חובתן של הרשויות המקומיות לטפל במפגעים סביבתיים בתחומן ולפעול למניעתם.

המשרד פועל בשלוש רמות: ארצית, מחוזית ומקומית

במישור הארצי-לאומי נושא המשרד באחריות לניסוחה של מדיניות ארצית משולבת וכוללת וכן לפיתוח אסטרטגיות, תקנים וקדימויות להגנת הסביבה.

ברמה המחוזית מפעיל המשרד שישה מחוזות לפי חלוקה גאוגרפית, המקבילה למחוזות משרד הפנים. כל אחד מהמחוזות פועל על פי מאפייניו וצרכיו הסביבתיים, בהתאם לבעיות המיוחדות של יישוביו, והוא אחראי, בין השאר, ליישום המדיניות הסביבתית-לאומית, למעורבות בתהליכי התכנון הפיזי, להדרכת הרשויות המקומיות בנוגע לאחריותן הסביבתית, לפיקוח ואכיפה של חוקי איכות הסביבה ברשויות המקומיות, לניסוח דרישות והתניות סביבתיות ברישיונות עסק, לליווי ולהכוונה של היחידות הסביבתיות ולייזום פרויקטים סביבתיים במחוזות וקידומם.

ברמה המקומית מקיים המשרד קשר עם 39 יחידות סביבתיות שהוקמו בערים ובאיגודי ערים, מתוכן שמונה יחידות במגזר המיעוטים. הפעילות ביחידות הסביבתיות מקשרת בין יעדי המדיניות הסביבתית-לאומית לבין פעולות היומיום בשטח ברמה המקומית. היחידות הסביבתיות מוציאות לפועל את מדיניות המשרד ברמה המקומית, ומהוות גוף מייעץ לרשות המקומית לנושאי איכות הסביבה. היחידות הסביבתיות משרתות יותר מ-120 רשויות מקומיות, שבהן כ-4.5 מיליון תושבים.

מכוח סמכותו של השר להגנת הסביבה פועלים גופים אלה:

רשות נחל הירקון מרכזת את הטיפול בכל ההיבטים שעניינם שיקום הנחל והשימוש בו לרווחת הציבור. תפקידיה כוללים הסדרת הזרימה בנחל, ביצוע פעולות ניקוז וקביעת תוואי הנחל; הסרת מפגעי תברואה ומניעת זיהום; שמירת הנוף לאורך הנחל; הסדרת חלוקת המים בין בעלי העניין; הכשרת הנחל לצורכי קיט ונופש.

רשות נחל הקישון הוקמה במטרה לשקם את נחל הקישון ולהשיב לו חיים, גם בהיבט של פיתוח גדות הנחל כפארק למטרות פנאי ונופש. פעילות הרשות מתבצעת בכמה מישורים: בניית מסד נתונים; פעולות להפסקת זיהום הנחל; תכנון קטעי פארק נקודתיים והקמתם; תכנון ארוך טווח לשיקום הנחל והשטחים הסמוכים לו.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים עוסקת בשמירה על השטחים הפתוחים, במניעת זיהום מים, במניעת זיהום מרעלים, בשמירה על הניקיון ועל איכות הסביבה, בחינוך ובהסברה, במניעת מטרדי עופות לתעופה, במניעת נזקים לחקלאות ובמניעת נזקי פיתוח ובנייה. יחידת המדע ברשות מבצעת מחקרים מקצועיים שונים, והיחידה לפיקוח על השטחים הפתוחים (הסיירת הירוקה) עוסקת בשמירה על קרקעות המדינה ועל מקורות המים.

החברה לשירותי איכות הסביבה, שהוקמה ב-1990 כחברה ממשלתית, מפעילה כיום את האתר הארצי לטיפול בפסולת רעילה ברמת חובב. באתר מבצעים נטרול פסולת רעילות, קבורה מבוקרת של פסולת מוצקות מסוכנות וכן צבירת כמויות גדולות של פסולת חומרים אורגניים מסוכנים המיועדת לשרפה במתקן שרפה. החברה נותנת שירותים לתעשייה, למוסדות ולגופים ציבוריים.

החברה הממשלתית פארק אריאל שרון (איילון) בע"מ הוקמה בהמשך להחלטת ממשלה מס' 4416 מחודש יוני 2006 ותפקידיה: לעסוק בתכנון, בפיתוח, בהקמה, בניהול ואחזקה של פארק איילון כמשמעותו בהחלטה 3562 ובתמ"מ 3/5 (להלן: פארק איילון), אשר ישמש כשטח ציבורי פתוח (שצ"פ) ו"ריאה ירוקה" במטרופולין תל-אביב, ויועד לתועלת כלל הציבור למטרות פנאי ונופש, בהווה כמו גם לדורות הבאים - בהתאם לתוכניות שיחולו על שטח הפארק מעת לעת.

השר להגנת הסביבה ממונה על ביצועם של 21 חוקים ו-73 תקנות, כללים וצווים, ומהם נגזרות סמכויותיו.

למידע נוסף :

אודות המשרד:

<http://www.sviva.gov.il/bin/en.jsp?enPage=BlankPage&enDisplay=view&enDispWhat=Zone&enDispWho=odot&enZone=odot>

חקיקה ופסיקה:

<http://www.sviva.gov.il/bin/en.jsp?enPage=BlankPage&enDisplay=view&enDispWhat=Zone&enDispWho=law&enZone=law>

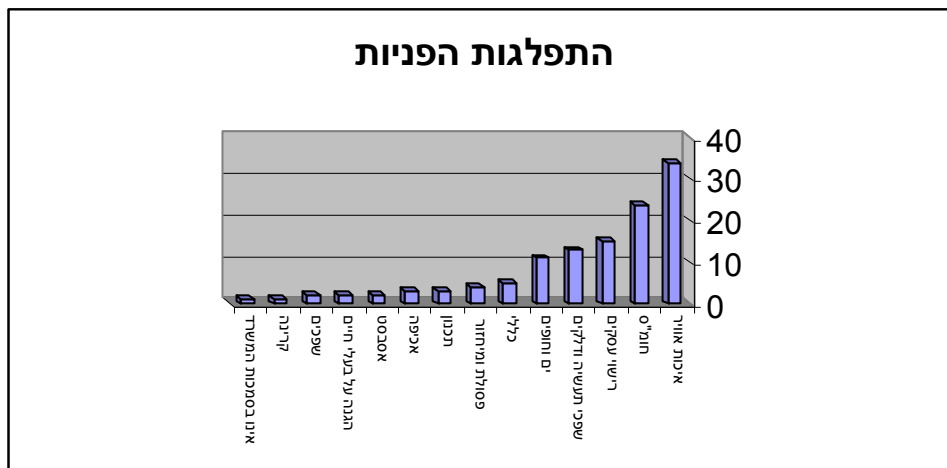
דוח הממונה לשנת 2008

נתונים

בשנת 2008 התקבלו 121 בקשות על פי חוק חופש המידע, במשרד להגנת הסביבה (גידול של כ-10% לעומת השנה שעברה).

הנושאים השכיחים בהם פנו בבקשות למידע:

- היתרי רעלים ופסולת מסוכנת
- נתוני זיהום אויר
- עמידה בתנאים ברישיון עסק

להלן פירוט מועדי מסירת המידע על פי הקבוע בחוק:

- 54 בקשות נענו תוך 30 יום.
- 18 בקשות נענו תוך 60 יום.
- 12 בקשות נענו תוך 90 יום.
- 13 בקשות נענו לאחר 90 יום.
- ב-24 בקשות לא נמסר מידע משום שלא שולמה בעבורן אגרת בקשה כנדרש בחוק.

מסך הבקשות:

ב-15 מקרים נמסר מידע חלקי בשל הסיבות הבאות:

המידע עשוי להוות סוד מסחרי (סעיף 9(ב)(6) לחוק).

מסירת המידע עשויה לפגוע בהליך חקירה (סעיף 9(ב)(1) לחוק).

המידע מהווה מסמכים פנימיים (סעיף 9(ב)(4) לחוק).

גילוי המידע עלול לשבש את התפקוד התקין של הרשות (סעיף 9(ב)(1) לחוק).

המידע נמצא בידי רשות אחרת (סעיף 8(5) לחוק).

9 בקשות למידע נדחו בשל הסיבות הבאות:

מידע אשר בגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה (סעיף 9(א)(1) לחוק).

הטיפול בבקשה מצריך הקצאת משבים בלתי סבירים (סעיף 8(1) לחוק).

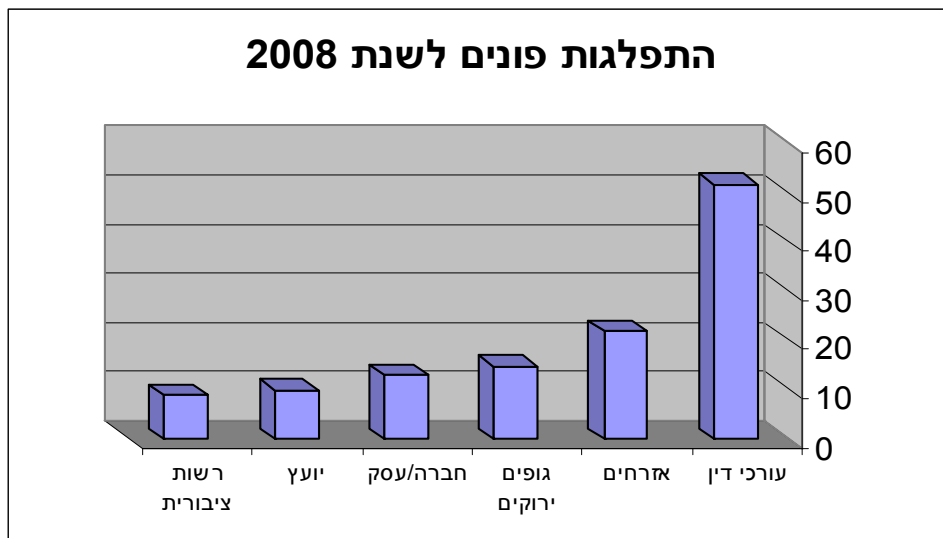
מידע שנאסף לצרכי חקירה (סעיף 14(א)(8) לחוק).

מסמך הנמצא בשלבי טיוטה (סעיף 9(ב)(4) לחוק).

לא נמצא מידע או נושא הפניה נמצא בסמכות רשות אחרת.

ב-22 מקרים נמסר מידע מבלי שנגבתה אגרת בקשה.

לא נגבתה אגרה משום זמינות המידע לציבור באתר האינטרנט או בפרסומים אחרים.

כנגד הממונה הוגשו שלוש עתירות:

- עת"מ 8576/08 פזגז נגד מדינת ישראל: חברת פזגז עתרה על כך שלא קיבלה מסמכים פנימיים בנושא חוות הגז בבאר שבע. בית המשפט המחוזי פסק כי מסמכים אלו לא יועברו לעותרת. חברת פזגז עתרה על כך לבג"צ, העתירה עדיין נדונה.
- עת"מ 2996/08 נגר נגד לוי גרוסו: עו"ד אילן קנר עתר על כך שלא קיבל רשימת חומרים מסוכנים מתוך היתר רעלים שניתן למפעל. רשימת החומרים לא נמסרה משום היותה סוד מסחרי. בהתאם לפסיקת בית המשפט, הושגה פשרה בין העותר ובין באי כוחו של המפעל.
- עת"מ 1317/09 א.ש. אקולוגיה ישראל (2000) בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה. חברת א.ש. אקולוגיה ישראל (2000) בע"מ עתרה על כך שלא קיבלה את כל נספחי דוח הבדיקה לעניין אירוע השרפה בשטחה. העתירה עדיין נדונה.

פרסומי המשרד לשנת 2008

- דפי מידע לציבור בנושאים שונים.
- תוכנית לאומית לקידום טכנולוגיות סביבה בישראל- אגף כלכלה מידע ותקינה.
- תוכנית הניטור הלאומית בצפון מפרץ אילת- דוח מדעי לשנת 2007- אגף ים וחופים.
- שיקום נחלים בישראל- אגף מים ונחלים.
- שטחים ציבוריים פתוחים בערים- מדריך לתכנון- אגף סביבה עירונית.
- עלויות חיצוניות של זיהום אוויר מייצור אנרגיה (חשמל) בישראל- דוח סופי- אגף כלכלה מידע ותקינה.
- עומסי מזהמים בנחלים בשנת 2006, מגמות ושינויים ביחס לשנים קודמות- אגף מים ונחלים.
- ניטור נחלי יהודה ושומרון הערכת מצב על בסיס ממצאי הדיגום בשנת 2007- אגף מים ונחלים.
- ניטור מים ונחלים דוח פעילות לשנת 2007- אגף מים ונחלים.
- ניטור איכות אוויר בישראל- דוח שנתי 2007- מערך ניטור אוויר ארצי.
- חוף נקי סיכום ביניים 2005-2007- אגף ים וחופים.
- זיהום קרקע וגזי קרקע במחוז תל אביב ממצאי הטיפול וסיכום פעילות נובמבר 2008- מחוז תל אביב.
- היערכות ישראל לשינויי אקלים גלובליים- לשכת המדען הראשי.
- דוח ניטור רעש מטוסים מנתב"ג יוני – ספטמבר 2007 אפריל – יולי 2008 (תל אביב- יפו) אגף למניעת רעש וקרינה.
- דוח יישום חוק חופש המידע 2007- אגף פניות הציבור וחופש המידע.
- The Path Toward Sustainable Development in Israel, 2008 אשכול מדיניות ותכנון.
- Solid Waste Management in Israel- אגף פסולת מוצקה.
- Israrl Forth National Report to the Ramsar Convention on Wetlands, 2008- אגף יחסים בין לאומיים.
- Israel Environment Bulletin vol.33,vol.34 – אגף פרסומים מידע ואינטרנט.

למידע נוסף:

http://www.sviva.gov.il/bin/en.jsp?enPage=BlankPage&enDisplay=view&enDispWhat=Zone&enDispWho=pirsum_veHotsaa_laor&enZone=pirsum_veHotsaa_laor

מאגרי המידע הרשומים לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-

1981

שם המאגר : רשיונות והיתרים

תאור המאגר : מאגר כל הרשיונות וההיתרים המונפקים ע"י המשרד לאיכות הסביבה. במאגר זה נשמרים בעלי תפקידים במפעלים ובעלי הסמכות שונות הניתנים ע"י המשרד לאיכות הסביבה. המאגר הוקם בשנת 1998.

שם המאגר : אכיפת חוקי איכות הסביבה

תאור המאגר : טיפול בכל שלבי האכיפה המבוצעים ע"י המשרד לאיכות הסביבה - אכיפה מנהלית, תיקי חקירה ותביעות משפטיות נגד תאגידים ובני אדם. המאגר הוקם בשנת 1996.

שם המאגר : נאמנים (נאמני ניקיון ונאמני צער בעלי חיים)

תאור המאגר : גיוס נאמנים לפעילות בנושאים סביבתיים ומעקב אחר דיווח של הנאמנים למשרד על ביצוע עבירות על חוקי איכות הסביבה. המאגר הוקם בשנת 1992.

שם המאגר : מפקחי ניקיון

תאור המאגר : מאגר מפקחי ניקיון להם מוקנים עפ"י חוק סמכויות שונות. חלק מהמפקחים מקבלים הסמכה למתן ברירות משפט לנאשמים. המאגר הוקם בשנת 1993.

שם המאגר : ברירות משפט

תאור המאגר : רישום ברירות משפט הניתנות לנאשמים עפ"י חוקים בהם מטפל המשרד ורשאי להפיק ברירות משפט. רישום העבירות, הקנסות ומעקב גביית הקנסות. המאגר הוקם בשנת 1993.

תמיכות המשרד לשנת 2008

- קול קורא לתמיכה ברשויות מקומיות חופיות בנושא "חוף נקי" (ניקוי חופים לא מוכרזים).
- קול קורא מספר 2008/10 לרשויות מקומיות ומועצות אזוריות להגשת בקשות לתמיכה בהכנת תוכנית אסטרטגית לפיתוח בר קיימא.
- קול קורא מס' 2008/11 תמיכה ברשות מקומיות בנושא פרויקט להפחתת ומיחזור פסולת בנייה.
- קול קורא מס' 2008/13 לתמיכה בביצוע תכנית חינוכית בנושא חוק הפיקדון ומיחזור ברשות המקומית .
- קול קורא מספר 2008/14 לתמיכה בביצוע פעילות איסוף של מכלי משקה בנפח 1.5 ליטר ומעלה והעברתם למחזור לשנת 2008.
- קול קורא להקמת יחידות סביבתיות חדשות 2008.
- קול קורא לתמיכה ביחידות סביבתיות קיימות לשנים 2008-2010.
- קול קורא מס' 2008/2 - סיוע לרשויות מקומיות בנושא הסמכה לבית ספר ירוק.
- קול קורא מספר 2008/4 להגשת בקשות תמיכה בהשתלמויות וקורסים בנושא איכות הסביבה.
- קול קורא מס' 2008/8 - סיוע לרשויות מקומיות לרכישת מכשור לביצוע מדידות רעש וקרינה.
- קול קורא מס' 2008/9 בנושא סיוע ליחידות סביבתיות לרכישת ולתחזוקת ציוד לטיפול באירועי חומרים מסוכנים (חומ"ס).
- קול קורא מספר 2008/1 לתמיכה כספית בנושא הפחתת מפגעי מזיקים לשנת 2008 .
- קול קורא לתמיכות בנושא הקמת/שיפוץ תחנות הסגר לבעלי חיים.
- הזמנה להגשת בקשות לקבלת תמיכות למוסדות וארגונים הפועלים בתחום הגנה על בעלי חיים.

למידע נוסף:

<http://www.sviva.gov.il/bin/en.jsp?enPage=BlankPage&enDisplay=view&enDispWhat=Zone&enDispWho=tmichut&enZone=tmichut>

דרכי התקשרות עם המשרד להגנת הסביבה והיחידה לפניות הציבור

- המשרד להגנת הסביבה, רח' כנפי נשרים 5, גבעת שאול, ת"ד 34033 ירושלים 91340
כתובת אינטרנט : www.sviva.gov.il

- ראש אגף פניות ציבור והממונה על חוק חופש המידע- גב' מיכל ריבלין, משרד ראשי,
טלפון: 02-6495802 פקס: 02-6495892
דואר אלקטרוני : Pniot@sviva.gov.il

- מרכזת חוק חופש המידע - גב' שרית לוי גרוסו, משרד ראשי, טלפון: 02-6495806
דואר אלקטרוני: meyda@sviva.gov.il

- מחוז דרום - גב' איילת בסקינד מרכזת פניות ציבור, טלפון: 08-6264037
פקס: 08-6264111
כתובת: רחוב התקווה 4, ת"ד 230, קריית הממשלה, באר שבע 84102

- מחוז חיפה – גב' אושירה גוטליב, מרכזת פניות ציבור, טלפון: 04- 8632249
פקס: 04-8632288
כתובת: שד' פל ים 15א', בניין ב' קריית הממשלה חיפה 33095

- מחוז ירושלים, גב' גלית נחמיה אמיר, מרכזת פניות ציבור, טלפון: 02-6258947
פקס: 02-6243123
כתובת: רח' קרן היסוד 15 ת"ד 34033, ירושלים 91340

- מחוז מרכז, גב' סלואה דעאס, מרכזת פניות ציבור, טלפון: 08-9788802
פקס: 08-9229135
כתובת: רח' הרצל 91 קומה ה', קריית הממשלה רמלה

- מחוז צפון – גב' ריקי שלוש, מרכזת פניות ציבור, טלפון: 04-6059100 פקס: 04-6020590
כתובת: רחוב המלאכה 3 בניין לב העסקים (החדש) קומה 2, ת"ד 1160 נצרת עלית 17111

- מחוז תל אביב - גב' כרמלה סטולר, מרכזת פניות ציבור, טלפון: 03-7634452
פקס 03-7634444
כתובת: דרך מנחם בגין 125, תל אביב 67012

למידע נוסף:

<http://www.sviva.gov.il/Enviroment/bin/en.jsp?enPage=BlankPage&enDisplay=view&enDispWhat=Zone&enDispWho=pniot&enZone=pniot>